

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประสิทธิภาพในการสอน วุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แบบนัยของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแบบนัยของผู้บริหารโรงเรียน กับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏตามตารางที่ 9, 10. และ 11

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ และ
ขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	114	55.34	92	44.66	206	100.00
ขนาดกลาง	147	56.32	114	43.68	261	100.00
ขนาดใหญ่	135	52.73	121	47.27	256	100.00
รวม	396	54.77	327	45.23	723	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า โดยส่วนรวมผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชายมากกว่า
หญิง และเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของโรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียน
ทุกขนาด เป็นชายมากกว่าหญิง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ การสอนและขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	1-5 ปี		6-10 ปี		11 ปีและสูงกว่า		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	88	42.72	99	48.06	19	9.22	206	100.00
ขนาดกลาง	52	19.92	119	45.60	90	34.48	261	100.00
ขนาดใหญ่	41	16.02	106	41.41	109	42.57	256	100.00
รวม	181	25.03	324	44.82	218	30.15	723	100.00

จากตารางที่ 10 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็น ผู้ที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 6-10 ปี มากที่สุดคือ ร้อยละ 44.82 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 11 ปี และสูงกว่า คือร้อยละ 30.15 และผู้ที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 1-5 ปี มีน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 25.03

เมื่อยกพิจารณาเป็นรายขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนขนาดเล็กเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 6-10 ปี มากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 1-5 ปี ในโรงเรียนขนาดกลางเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนระหว่าง 6-10 ปี มากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 11 ปี และสูงกว่า ส่วนในโรงเรียนขนาดใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอน 11 ปี และสูงกว่า มากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ระหว่าง 6-10 ปี

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้คอมแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

ขนาดโรงเรียน	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	30	14.56	174	84.47	2	0.97	206	100.00
ขนาดกลาง	12	4.60	240	91.95	9	3.45	261	100.00
ขนาดใหญ่	17	6.64	212	82.81	27	10.55	256	100.00
รวม	59	8.16	626	86.58	38	5.26	723	100.00

จากตารางที่ 11 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า ผู้คอมแบบสอบถามเป็น
ผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด คือร้อยละ 86.58 รองลงมาเป็นผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี
คือร้อยละ 8.16 และน้อยที่สุดคือผู้ที่มีวุฒิสองสูงกว่าปริญญาตรี คือร้อยละ 5.26

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายขนาดโรงเรียน พบว่า ผู้คอมแบบสอบถามใน
โรงเรียนขนาดเล็ก เป็นผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี
ในโรงเรียนขนาดกลางเป็นผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญา
ตรี ส่วนในโรงเรียนขนาดใหญ่เป็นผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาเป็นผู้ที่มีวุฒิสอง
สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

จากการตรวจให้คะแนนแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 95 โรงเรียน
โดยใช้สูตรการคำนวณคะแนนระบบ และการแบ่งเกณฑ์ผู้นำของ Likert (1967 : 36)
แล้ว พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ มีแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
ปรากฏตามตารางที่ 12, 13 และ 14

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์แบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

ลำดับที่ของโรงเรียน	แบบผู้นำ			
	ระบบ 1	ระบบ 2	ระบบ 3	ระบบ 4
1		X		
2			X	
3		X		
4			X	
5			X	
6			X	
7			X	
8		X		
9		X		
10			X	
11		X		
12		X		
13		X		
14			X	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับที่ของโรงเรียน	แบบผู้นำ			
	ระบบ 1	ระบบ 2	ระบบ 3	ระบบ 4
15			X	
16			X	
17			X	
18			X	
19			X	
20			X	
21		X		
22			X	
23			X	
24		X		
25		X		
26		X		
27			X	
28			X	
29			X	
30			X	
31			X	
32			X	
33		X		
34			X	
35			X	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับที่ของโรงเรียน	แบบผู้นำ			
	ระบบ 1	ระบบ 2	ระบบ 3	ระบบ 4
36			X	
37		X		
38			X	
39			X	
40		X		
41			X	
42				X
43			X	
รวม	-	14	28	1

จากตารางที่ 12 แสดงว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีแบบผู้นำระบบ 3 (ใช้การปรึกษาหารือ) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.12 รองลงมาได้แก่ ระบบ 2 (ใช้อำนาจประกอบด้วยเมตตาธรรม) คิดเป็นร้อยละ 32.56 ระบบ 4 (ใช้การมีส่วนร่วม) น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.32 ส่วนระบบ 1 (ใช้อำนาจเด็ดขาดแบบเมก้าจากร) ไม่มี

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์แบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง

ลำดับที่ของโรงเรียน	แบบผู้นำ			
	ระบบ 1	ระบบ 2	ระบบ 3	ระบบ 4
44		X		
45		X		
46		X		
47			X	
48			X	
49			X	
50		X		
51			X	
52			X	
53			X	
54		X		
55			X	
56			X	
57		X		
58			X	
59		X		
60			X	
61			X	
62		X		
63		X		
64		X		

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ลำดับที่ของโรงเรียน	แบบผู้นำ			
	ระบบ 1	ระบบ 2	ระบบ 3	ระบบ 4
65		X		
66		X		
67		X		
68			X	
69		X		
70			X	
71			X	
72			X	
73			X	
รวม	-	14	16	

จากตารางที่ 13 แสดงว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีแบบผู้นำระบบ 3 (ใช้การปรึกษาหารือ) คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาได้แก่ ระบบ 2 (ใช้อำนาจประกอบกับเมตตากรุณา) คิดเป็นร้อยละ 46.67 ส่วนแบบผู้นำระบบ 1 (ใช้อำนาจเด็ดขาดแบบเผด็จการ) และระบบ 4 (ใช้การมีส่วนร่วม) ไม่มี

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์แบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

ลำดับที่ของโรงเรียน	แบบผู้นำ			
	ระบบ 1	ระบบ 2	ระบบ 3	ระบบ 4
74		X		
75			X	
76		X		
77		X		
78			X	
79			X	
80			X	
81			X	
82		X		
83			X	
84		X		
85		X		
86			X	
87			X	
88			X	
89			X	
90		X		
91		X		
92		X		
93			X	

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ลำดับที่ของโรงเรียน	แบบผู้นำ			
	ระบบ 1	ระบบ 2	ระบบ 3	ระบบ 4
94			X	
95		X		
รวม	-	10	12	-

จากตารางที่ 14 แสดงว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีแบบผู้นำระบบ 3 (ใช้การปรึกษาหารือ) มากที่สุด คือ คิดเป็นร้อยละ 54.55 รองลงมาได้แก่ แบบผู้นำระบบ 2 (ใช้อำนาจประกอบด้วยเมตตากรุณา) คิดเป็นร้อยละ 45.45 ส่วนแบบผู้นำระบบ 1 (ใช้อำนาจเด็ดขาดแบบเผด็จการ) และระบบ 4 (ใช้การมีส่วนร่วม) ไม่มี

ตารางที่ 15 ผลสรุปวิเคราะห์แบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

ขนาด โรงเรียน	ระบบ 1		ระบบ 2		ระบบ 3		ระบบ 4		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	0	0	14	32.56	28	65.12	1	2.32	43	100.00
ขนาดกลาง	0	0	14	46.67	16	53.33	0	0	30	100.00
ขนาดใหญ่	0	0	10	45.45	12	54.55	0	0	22	100.00
รวม	0	0	38	40.00	56	58.95	1	1.05	95	100.00

จากตารางที่ 15 เมื่อพิจารณาแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนรวม พบว่า มีแบบผู้นำระบบ 3 (ใช้การปรึกษาหารือ) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.95 รองลงมาได้แก่ แบบผู้นำระบบ 2 (ใช้อำนาจประกอบด้วยเมตตาธรรม) คิดเป็นร้อยละ 40.00 น้อยที่สุดได้แก่ ระบบ 4 (ใช้การมีส่วนร่วมของกลุ่ม) คิดเป็นร้อยละ 1.05 ส่วนแบบผู้นำระบบ 1 (ใช้อำนาจเด็ดขาดแบบเผด็จการ) ไม่มี

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก มีแบบผู้นำระบบ 3 (ใช้การปรึกษาหารือ) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.12 รองลงมาได้แก่ แบบผู้นำระบบ 2 (ใช้อำนาจประกอบด้วยเมตตาธรรม) คิดเป็นร้อยละ 32.56 น้อยที่สุดได้แก่ แบบผู้นำระบบ 4 (ใช้การมีส่วนร่วมของกลุ่ม) คิดเป็นร้อยละ 2.32 แบบผู้นำระบบ 1 (ใช้อำนาจเด็ดขาดแบบเผด็จการ) ไม่มี ในโรงเรียนขนาดกลาง แบบผู้นำระบบ 3 (ใช้การปรึกษาหารือ) มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาได้แก่ แบบผู้นำระบบ 2 (ใช้อำนาจประกอบด้วยเมตตาธรรม) คิดเป็นร้อยละ 46.67 ส่วนแบบผู้นำระบบ 1 (ใช้อำนาจเด็ดขาดแบบเผด็จการ) ระบบ 4 (ใช้การมีส่วนร่วมของกลุ่ม) ไม่มี ในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีแบบผู้นำระบบ 3 (ใช้การปรึกษาหารือ) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.55

รองลงมาได้แก่ แบบผู้นำระบบ 2 (ใช้อำนาจประกอบด้วยเมตตากรุณา) คิดเป็นร้อยละ 45.45 แบบผู้นำระบบ 1 (ใช้อำนาจเชิงขาคแบบเบ็ดเตล็ด) และระบบ 4 (ใช้การมีส่วนร่วมของกลุ่ม) ไม่มี

จากการทดสอบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันจะมีแบบผู้นำต่างกันหรือไม่ ผลการทดสอบปรากฏตามตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบความแตกต่างแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ

ขนาดโรงเรียน	แบบผู้นำ				รวม	χ^2
	ระบบ 1	ระบบ 2	ระบบ 3	ระบบ 4		
ขนาดเล็ก	0	14	28	1	43	2.81
ขนาดกลาง	0	14	16	0	30	
ขนาดใหญ่	0	10	12	0	22	
รวม	0	38	56	1	95	

$$\alpha .05 \quad \chi^2_{(6)} = 12.59$$

จากตารางที่ 16 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์บรรยากาศของคณาจารย์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

จากการตรวจให้คะแนนบรรยากาศของคณาจารย์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 95 โรงเรียน ด้วยการใช้แบบสอบถาม
โรงเรียนตามวิธีการของ Likert (1967 : 174) ผลการวิเคราะห์บรรยากาศของค-
ณาจารย์ของโรงเรียนต่าง ๆ ปรากฏความถี่ที่ 17, 18 และ 19.

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์บรรยากาศของคณาจารย์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

ลำดับที่ของ โรงเรียน	บรรยากาศของคณาจารย์					
	แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5	แบบ 6
1						X
2					X	
3					X	
4					X	
5	X					
6		X				
7	X					
8					X	
9			X			
10		X				
11	X					
12					X	
13	X					
14	X					

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับที่ของ โรงเรียน	บรรยากาศของอาคาร					
	แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5	แบบ 6
15		X				
16					X	
17	X					
18	X					
19						X
20	X					
21	X					
22						X
23					X	
24					X	
25		X				
26					X	
27	X					
28	X					
29	X					
30					X	
31				X		
32					X	
33						X
34	X					
35						X
36	X					

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับที่ของ โรงเรียน	บรรยากาศของอาคาร					
	แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5	แบบ 6
37						X
38		X				
39				X		
40						X
41		X				
42		X				
43					X	
รวม	14	7	1	2	12	7

จากตารางที่ 17 แสดงว่า โรงเรียนมัธยมศึกษานานาชาติ มีบรรยากาศของอาคารแบบ 1 (แบบเปิด) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.55 รองลงมาได้แก่แบบ 5 (แบบรวมอำนาจ) คิดเป็นร้อยละ 27.91 แบบ 2 (แบบอิสระ) และแบบ 6 (แบบปิด) มีเท่ากันคือ ร้อยละ 16.28 แบบ 4 (แบบสนิทสนม) คิดเป็นร้อยละ 4.65 น้อยที่สุด ได้แก่ แบบ 3 (แบบควบคุม) คิดเป็นร้อยละ 2.33

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง

ลำดับที่ของ โรงเรียน	บรรยากาศองค์การ					
	แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5	แบบ 6
44						X
45						X
46			X			
47			X			
48	X					
49	X					
50					X	
51				X		
52					X	
53				X		
54						X
55		X				
56			X			
57						X
58	X					
59				X		
60	X					
61	X					
62						X
63						X
64					X	

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ลำดับที่ของ โรงเรียน	บรรยากาศของอาคาร					
	แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5	แบบ 6
65					X	
66						X
67					X	
68					X	
69	X					
70						X
71			X			
72					X	
73				X		
รวม	6	1	4	4	7	8

จากตารางที่ 18 แสดงว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีบรรยากาศของอาคาร แบบ 6 (แบบปิด) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.67 รองลงมาได้แก่ แบบ 5 (แบบรวบอำนาจ) คิดเป็นร้อยละ 23.33 แบบ 1 (แบบเปิด) คิดเป็นร้อยละ 20.00 แบบ 3 (แบบควบคุม) และ แบบ 4 (แบบสนิทสนม) มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 13.33 น้อยที่สุดได้แก่ แบบ 2 (แบบอิสระ) คิดเป็นร้อยละ 3.34

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์บรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

ลำดับที่ของ โรงเรียน	บรรยากาศองค์การ					
	แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5	แบบ 6
74						X
75	X					
76						X
77						X
78					X	
79				X		
80						X
81						X
82						X
83		X				
84					X	
85						X
86	X					
87			X			
88	X					
89	X					
90					X	
91						X
92					X	
93					X	

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ลำดับที่ของ โรงเรียน	บรรยากาศของอาคาร					
	แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5	แบบ 6
94						X
95						X
รวม	4	1	1	1	5	10

จากตารางที่ 19 แสดงว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีบรรยากาศของอาคารแบบ 6 (แบบปิด) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.45 รองลงมาได้แก่ แบบ 5 (แบบรวมอำนาจ) คิดเป็นร้อยละ 22.72 แบบ 1 (แบบเปิด) คิดเป็นร้อยละ 18.18 น้อยที่สุด ได้แก่ แบบ 2 (แบบอิสระ) แบบ 3 (แบบควบคุม) และ แบบ 4 (แบบสหสาม) ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือร้อยละ 4.55

ตารางที่ 20 ผลสรุปวิเคราะห์แบบบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา

บรรยากาศ องค์การ ขนาด โรงเรียน	แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5		แบบ 6		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	14	32.55	7	16.28	1	2.33	2	4.65	12	27.91	7	16.28	43	100.00
ขนาดกลาง	6	20.00	1	3.34	4	13.33	4	13.33	7	23.33	8	26.67	30	100.00
ขนาดใหญ่	4	18.18	1	4.55	1	4.55	1	4.55	5	22.72	10	45.45	22	100.00
รวม	24	25.26	9	9.47	6	6.32	7	7.37	24	25.26	25	26.32	95	100.00

จากตารางที่ 20 เมื่อพิจารณาบรรยากาศของอาคารของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยส่วนรวม พบว่า บรรยากาศของอาคารที่มีมากที่สุด ไก่แก่ แบบ 6 (แบบปีก) คิก เป็นร้อยละ 26.32 รองลงมาไก่แก่ แบบ 1 (แบบเปิด) และแบบ 5 (แบบรวม อานาจ) มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 25.26 แบบ 2 (แบบอิสระ) คิกเป็นร้อยละ 9.47 แบบ 4 (แบบสนิทสนม) คิกเป็นร้อยละ 7.37 น้อยที่สุดไก่แก่ แบบ 3 (แบบ ความคุม) คิกเป็นร้อยละ 6.32

เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กบรรยากาศของอาคารที่มีมากที่สุด ไก่แก่ แบบ 1 (แบบเปิด) คิกเป็นร้อยละ 32.55 รองลงมาไก่แก่ แบบ 5 (แบบรวมอานาจ) คิกเป็นร้อยละ 27.91 แบบ 2 (แบบอิสระ) และแบบ 6 (แบบปีก) มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 16.28 แบบ 4 (แบบสนิทสนม) คิกเป็นร้อยละ 4.65 น้อยที่สุดไก่แก่ แบบ 3 (แบบความคุม) คิกเป็นร้อยละ 2.33 โรงเรียนขนาดกลาง บรรยากาศของอาคารที่มีมากที่สุดไก่แก่ แบบ 6 (แบบปีก) คิกเป็นร้อยละ 26.67 รองลงมาไก่แก่ แบบ 5 (แบบรวมอานาจ) คิกเป็นร้อยละ 23.33 แบบ 1 (แบบเปิด) คิกเป็นร้อยละ 20.00 แบบ 3 (แบบความคุม) และแบบ 4 (แบบสนิทสนม) มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 13.33 น้อยที่สุดไก่แก่ แบบ 2 (แบบอิสระ) คิกเป็นร้อยละ 3.34 โรงเรียนขนาดใหญ่ บรรยากาศของอาคารที่มีมากที่สุด ไก่แก่ แบบ 6 (แบบปีก) คิกเป็นร้อยละ 45.45 รองลงมาไก่แก่ แบบ 5 (แบบรวมอานาจ) คิกเป็นร้อยละ 22.72 แบบ 1 (แบบเปิด) คิกเป็นร้อยละ 18.18 น้อยที่สุดไก่แก่ แบบ 2 (แบบอิสระ) แบบ 3 (แบบความคุม) และแบบ 4 (แบบสนิทสนม) ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 4.55

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบความแตกต่างบรรยากาห้องคักการของโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ

ขนาด โรงเรียน	บรรยากาห้องคักการ						รวม	χ^2
	แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5	แบบ 6		
ขนาดเล็ก	14	7	1	2	12	7	43	16.11
ขนาดกลาง	6	1	4	4	7	8	30	
ขนาดใหญ่	4	1	1	1	5	10	22	
รวม	24	9	6	7	24	25	95	

$$\alpha .05 \quad \chi^2_{(10)} = 18.31$$

จากตารางที่ 21 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างบรรยากาห้องคักการ
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
กับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 6

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
กับบรรยากาศองค์การ ปรากฏดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 บรรยายกาศองคการของโรงเรียนมัธยมศึกษาแยกตามแบบของผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน

แบบผู้นำ	บรรยายกาศองคการ													
	แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5		แบบ 6		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระบบ 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ระบบ 2	3	7.90	1	2.63	2	5.26	1	2.63	12	31.58	19	50.00	38	100.00
ระบบ 3	20	35.71	8	14.29	4	7.15	6	10.71	12	21.43	6	10.71	56	100.00
ระบบ 4	1	100.00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

จากตารางที่ 22 แสดงว่า โรงเรียนที่มีแบบผู้นำระบบ 2 (ไร่อำนาจ ประกอบด้วยเมตคารธรรม) มีบรรยากาศองค์การแบบ 6 (แบบปิด) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาได้แก่ แบบ 5 (แบบรวบอำนาจ) คิดเป็นร้อยละ 31.58 แบบ 1 (แบบเปิด) คิดเป็นร้อยละ 7.90 แบบ 3 (แบบควบคุม) คิดเป็นร้อยละ 5.26 น้อยที่สุดได้แก่ แบบ 2 (แบบอิสระ) และ แบบ 4 (แบบสนิทสนม) ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 2.63

โรงเรียนที่มีแบบผู้นำระบบ 3 (ไร่การปรึกษาหารือ) มีบรรยากาศองค์การแบบ 1 (แบบเปิด) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.71 รองลงมาได้แก่ แบบ 5 (แบบรวบอำนาจ) คิดเป็นร้อยละ 21.45 แบบ 2 (แบบอิสระ) คิดเป็นร้อยละ 14.28 แบบ 4 (แบบสนิทสนม) และแบบ 6 (แบบปิด) มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 10.71 น้อยที่สุดได้แก่ แบบ 3 (แบบควบคุม) คิดเป็นร้อยละ 7.15

สำหรับแบบผู้นำระบบ 4 (ไร่การมีส่วนร่วมของกลุ่ม) มีเพียง 1 โรงเรียน และมีบรรยากาศองค์การแบบ 1 (แบบเปิด) ส่วนแบบผู้นำระบบ 1 (ไร่อำนาจเด็ดขาดแบบเผด็จการ) ไม่มี

เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า โรงเรียนที่ผู้บริหารใช้แบบผู้นำต่างกัน โรงเรียนจะมีบรรยากาศองค์การต่างกัน จึงดำเนินการทดสอบโดยใช้ไค-สแควร์ ผลการทดสอบปรากฏดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
กับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา

แบบผู้นำ	บรรยากาศองค์การ						รวม	χ^2
	แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5	แบบ 6		
ระบบ 1	0	0	0	0	0	0	0	26.39 *
ระบบ 2	3	1	2	1	12	19	38	
ระบบ 3	20	8	4	6	12	6	56	
ระบบ 4	1	0	0	0	0	0	1	
รวม	24	9	6	7	24	25	95	

$$\alpha .05 \quad \chi^2_{(15)} = 25.00$$

จากตารางที่ 23 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียนมัธยมศึกษา ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เนื่องจากแบบผู้นำตามวิธีการแบ่งของ Likert ซึ่งแบ่งเป็น 4 ระบบนั้น เมื่อแบ่งตามลักษณะแล้ว แบ่งได้ 2 ลักษณะคือ การใช้อำนาจ โดดเด่น ระบบ 1 (ใช้อำนาจเด็ดขาดแบบเผด็จการ) กับระบบ 2 (ใช้อำนาจประกอบด้วยเมตตาธรรม) กลุ่มหนึ่ง อีกกลุ่มหนึ่งคือประชาธิปไตย โดดเด่น ระบบ 3 (ใช้การปรึกษาหารือ) กับระบบ 4 (ใช้การมีส่วนร่วมของกลุ่ม) ส่วนบรรยากาศองค์การของโรงเรียนนั้น เมื่อแบ่งบรรยากาศองค์การเป็น 2 กลุ่มโดยยึดกลุ่มที่มีขวัญสูงและกลุ่มขวัญต่ำตามการแบ่งของ Halpin แล้ว กลุ่มขวัญสูง โดดเด่น แบบ 1 (แบบเปิด) แบบ 2 (แบบอิสระ) แบบ 3 (แบบควบคุม) กลุ่มขวัญต่ำ โดดเด่น แบบ 4 (แบบสนิทสนม) แบบ 5 (แบบรวบอำนาจ) แบบ 6 (แบบปิด) จากการศึกษาทำให้เห็นว่า ผู้บริหารที่มีแบบผู้นำประเภทใช้อำนาจ

(ระบบ 1-2) จะมีแนวโน้มเกิดบรรยากาศขององค์กรกลุ่มที่ 2 (แบบ 4-6) ซึ่งเป็นกลุ่มขวัญต่ำ และผู้บริหารที่มีแบบผู้นำประเภทประชาธิปไตย (ระบบ 3-4) จะมีแนวโน้มเกิดบรรยากาศขององค์กรกลุ่มที่ 1 (แบบ 1-3) ซึ่งเป็นกลุ่มขวัญสูง ดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 บรรยากาศขององค์กรของโรงเรียนจำแนกตามแบบผู้นำของผู้บริหารที่ใช้
อำนาจ (ระบบ 1-2) และใช้ประชาธิปไตย (ระบบ 3-4) โรงเรียน
มัธยมศึกษา

แบบผู้นำ	บรรยากาศขององค์กร				รวม	
	กลุ่มที่ 1 (แบบ 1-3)		กลุ่มที่ 2 (แบบ 4-6)			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช้อำนาจ (ระบบ 1-2)	6	15.78	32	84.21	38	100.00
ใช้ประชาธิปไตย (ระบบ 3-4)	33	57.89	24	42.11	57	100.00
รวม	39	41.05	56	58.95	95	100.00

จากตารางที่ 24 ปรากฏว่า โรงเรียนที่มีแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้อำนาจ (ระบบ 1-2) บรรยากาศขององค์กรของโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ 2 (ระบบ 4-6) คือ แบบสนิทสนม แบบรวบอำนาจ แบบปิด คิดเป็นร้อยละ 84.21 ส่วนโรงเรียนที่ผู้บริหารมีแบบผู้นำที่ใช้ประชาธิปไตย (ระบบ 3-4) บรรยากาศขององค์กรของโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นกลุ่ม 1 (ระบบ 1-3) คือ แบบเปิด แบบอิสระ แบบควบคุม คิดเป็นร้อยละ 57.89

เพื่อทดสอบว่า แบบผู้นำที่ใช้อำนาจ (ระบบ 1-2) จะมีความแตกต่างกับบรรยากาศขององค์กร กลุ่มที่ 2 (แบบ 4-6) และแบบผู้นำที่ใช้ประชาธิปไตย (ระบบ

3-4) จะมีความแตกต่างกับบรรยากาศของคณากร กลุ่มที่ 1 (แบบ 1-3) หรือไม่
ผลปรากฏดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25. ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับ
บรรยากาศของคณากรของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกเป็นรายกลุ่ม

แบบผู้นำ	บรรยากาศของคณากร		รวม	χ^2
	กลุ่มที่ 1 (แบบ 1-3)	กลุ่มที่ 2 (แบบ 4-6)		
ไร้อำนาจ (ระบบ 1-2)	6	32	38	16.70*
ไร้อำนาจโดย (ระบบ 3-4)	33	24	57	
รวม	39	56	95	

$$\alpha .05 \quad \chi^2 (1) = 3.84$$

จากตารางที่ 25 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างแบบผู้นำของผู้บริหาร
โรงเรียนกับบรรยากาศของคณากร ปรากฏว่าค่าไค-สแควร์จากการคำนวณมากกว่าค่าจาก
ตารางที่ระดับ .05 นั่นคือ แบบผู้นำที่ไร้อำนาจ (ระบบ 1-2) มีความสัมพันธ์กับ
บรรยากาศของคณากรกลุ่มที่ 2 (แบบ 4-6) คือ แบบสนิทสนม แบบรวบอำนาจ แบบปิด
ส่วนแบบผู้นำที่ไร้อำนาจโดย (ระบบ 3-4) มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศของคณากร
กลุ่มที่ 1 (แบบ 1-3) คือ แบบเปิด แบบอิสระ แบบควบคุม